

A Fővárosi Ítéltábla dr. Nemes András Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Nemes András ügyvéd) által képviselt felperes neve (....) felperesnek, a Csuka és Társa Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Csuka Péter ügyvéd) által képviselt alperes neve (....) alperes ellen elszámolás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. december 12. napján kelt, 3.P.../2014/6. számú ítélete ellen az alperes 7. sorszám alatt benyújtott és 9. sorszámon részletesen indokolt fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000 forint tőkét és annak 2011. január 1-jétől a kifizetésig esedékes törvényes késedelmi kamatát, valamint 80.000 forint perköltséget, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet tényállása szerint a felperesi gazdasági társaság 2009 őszén alakult, a cég könyvelésének elvégzésével a 2009. október 26-án megkötött szerződéssel a V... Kft.-t bízta meg. A szerződés értelmében a V... Kft. 2009. október 19-étől kezdődően végezte a felperes könyvelését akként, hogy a havonta egyszer átadott bizonylatokat saját eszközeivel feldolgozta, mely munka ellenértékeként a felperes havonta száma ellenében 15.000 forintot vállalt részére megfizetni. N... G... I..., aki mind az alperesi gazdasági társaságnak, mind pedig a perben nem álló H... Kft.-nek az ügyvezetője volt jelezte a felperes felé, hogy ez utóbbi cég webshopját (internetes áruházát vagy más néven e-áruházát) el szeretné készíttetni, mert azon keresztül üvegárukat kíván forgalmazni.

A felperes a V... Kft. ügyvezetőjének, N... E...nak címezte 2009. október 23-án a webshop elkészítésére vonatkozó árajánlatát, majd 2009. november 14-én találkozott az alperes ügyvezetőjével, aki végül az árajánlatot az alperes nevében akként fogadta el, hogy a webshopot a felperes 300.000 forint ellenérték fejében készíti el.

Az ideiglenes honlap 2009 karácsonyára elkészült, majd 2010 nyarára a végleges webshopot is elkészítette a felperes és azt feltöltötte. Azon - pontosan meg nem állapítható időpontig - a felperes szerzőségére utaló „desing by Prevention Computer” kitétel olvasható volt.

A felperes 2010. június 21-én 150.000 forint értékben a honlapkészítés ellenértékéért részszámlát állított ki, amely alapján az alperes 2010. június 23-án az összeget a felperes bankszámlájára átutalta. A felperes a 2010. július 1-jén kelt N... E...nak címzett e-mailben a még ki nem fizetett részlet átutalását sürgette. Nevezett személlyel 2010. július 8-án abban állapodott meg, hogy a felperes által végzett webshop készítésével kapcsolatos munkák ellenértékét, és a részére végzett könyvelési munkák ellenértékét egymással szemben elszámolják, és ennek eredményeképpen megállapították, hogy az alperes a felperesnek még 80.000 forinttal tartozik, mely elszámolás eredményét egy feljegyzésben rögzítették.

A felperes részére könyvelést végző V... Kft. 2010. szeptember 13-án azonnali hatállyal felmondta a 2009. október 26-án megkötött szerződést, 2010. október 7-én a felperes az elszámolás alapján fennmaradó 80.000 forint összegről „informatikai szolgáltatás” ellenértékéért számlát állított ki az alperes részére, aki az abban foglalt 80.000 forint tartozást nem fizette meg.

A felperes fizetési meghagyás kibocsátását kezdeményezte, az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes többször módosított kereseti kérelmében 150.000 forint megbízási díj és annak 2011. január 1-jétől járó késedelmi kamata, valamint 260.250 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a 2009. november 14-én szóban megkötött szerződésre alapította, amelyben 300.000 forint megfizetése ellenében vállalta a webáruház elkészítését. Előadta, hogy a kikötött összegből csak 150.000 forintot fizetett meg az alperes, ezért a fennmaradó 150.000 forint megfizetésére köteles.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a honlap elkészítésére vonatkozóan szóban megállapodott a felperessel, azonban arra hivatkozott, hogy a kikötött vállalkozási díjat, a 150.000 forintot 2010. június 23-án átutalással már teljesítette. A felperes keresetébe beszámítani kérte azokat az összegeket, amelyeket a felperesnek a perben nem álló V... Kft. által a felperes számára végzett könyvelési munkák után fizetnie kellett volna, ám azt elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben alaposnak találta. Nem osztotta az alperes álláspontját abban, hogy a peres felek között vállalkozási szerződés jött létre. Ezzel szemben azt hangsúlyozta, hogy a per tárgya a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 1. §-ának (2) bekezdésében foglalt számítógépi programalkotás, ezért a felek jogvitájára a szerzői jogi törvény rendelkezéseit alkalmazta.

Kifejtette, hogy a felperes ellenérték fejében az alperes rendelkezésére bocsátotta a kérdéses weboldalt, a körülményekből és a kikötött díj összegéből következően pedig hozzájárulását adta ahhoz, hogy az alperes a szerzői alkotását felhasználja. A kikötött egyösszegű díj a weblap rendeltetésszerű használatához szükséges mértékben magában foglalta a felhasználási jog ellenértékét is. A per tárgyát képező alkotás szerzői jogi védelem alá eső jellegén nem változtat annak ténye, hogy a jogszabály által megkívánt alakszerűséget a felek a szerződés megkötésekor nem tartották be. A felhasználási szerződést az Szt. 45. §-ának (1) bekezdése szerint írásba kell foglalni, míg a peres felek azt szóban kötötték meg, ezért az az Szt. 3. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 217. §-ának (1) bekezdése következtében semmis. A perbeli esetben azonban a felperes az alkotást elkészítette, azt az alperes használatba vette, érte a díj egy részét ki is fizette, így a Ptk. 237. §-ának (2) bekezdése szerinti eredeti állapot helyreállítására már nincs lehetőség, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a szerződés hatályossá nyilvánításáról rendelkezett az ellenszolgáltatás nélkül.

maradó szolgáltatások megtérítésére való kötelezés mellett.

A felek közötti elszámolást a felperes 2009. október 23-án kelt elektronikus levelében foglalt 300.000 forint összegű ajánlat figyelembevételével végezte el. Nem fogadta el az alperes védekezését, melynek értelmében 150.000 forint volt a kikötött díj, és az kifizetésre került. Álláspontját az ügyvezető jegyzőkönyvi nyilatkozatára alapította, amely szerint a felperes 300.000 forintban jelölte meg árajánlatában a webshop készítésének az ellenértékét, amelyből az alperes igazoltan 150.000 forintot kifizetett.

Az elsőfokú bíróság nem találta érvényesíthetőnek az alperes beszámítási kifogását sem. A Ptk. 296. §-ának (1) és (2) bekezdésére utalással kifejtette, hogy különbséget kell tenni a peren kívül létrejött elszámolás, valamint az alperesnek a perben tett beszámítási kifogása között. A peren kívül megejtett beszámítás eredményeképpen a 150.000 forint tartozásból a felperesi cég részére végzett könyvelés díját 70.000 forintban elszámolták, mely elszámolásnak nem volt jogszabályi akadálya, ugyanakkor a perben előterjesztett alperesi beszámítási kifogásnak nem állnak fenn a törvényi feltételei, mert a beszámítani kért összeg a felperes és a perben nem álló V... Kft. közötti jogviszonyból ered, míg az alperes a perben engedményezést nem igazolt.

Mindezek következtében az elsőfokú bíróság a tartozásból még fennálló 80.000 forint tőke és annak törvényes késedelmi kamatának megfizetésére kötelezte az alperest, az ezt meghaladó keresetet pedig elutasította. A perköltségről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett, értékelve a részleges pernyertesség arányát és az egyes felek által előlegezett költségek összegét.

A határozattal szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a megállapított fizetési kötelezettség leszállítását kérte.

Nem vitatta, hogy a webshop készítésére irányuló szerződés a felperes és az alperes között létrejött, állította azonban, hogy a szerződésben foglalt fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Hivatkozott a 2014. november 28-án tartott tárgyaláson benyújtott „pénztár jelentés” elnevezésű, illetőleg „nyitott tételek szállítónként, számlánként” elnevezésű dokumentumokra és a 2014. január 13-án tartott tárgyaláson csatolt számlákra, valamint az alperes által 2014. december 8-án kelt előkészítő iratban foglaltakra, mely dokumentumok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi követelés alapjául szolgáló szóbeli szerződésben foglalt ellenérték könyvelői tevékenység elvégzése útján teljesítésre került. Ezt bizonyítja N... E... tanú 2014. január 13-ai nyilatkozata, amely szerint ő 2010. június-július és augusztus hónapjaiban könyvelt a felperes részére.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság súlyosan megsértette az eljárási szabályokat, ugyanis a perbeli esetben egységes kényszerű pertársaság állt fenn a V... Kft. és az alperes között, tehát a jogvita elbírálásához valamennyi érdekelt fél perbenállása szükséges lett volna. Ennek elmulasztása olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a másodfokú eljárásban nem orvosolható.

Az elsőfokú bíróság a 2014. október 10. napján tartott tárgyaláson az alperes számára címzett felhívással a Pp. 7. §-ának (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét is megsértette azáltal, hogy nem látta el az alperest arra vonatkozó tájékoztatással, miszerint a felhívásban foglaltak teljesítése ellenére sem fogja ügydöntő határozata meghozatalakor a felhívásban szereplő - a könyvelési szolgáltatás teljesítését bizonyító okiratok becsatolására vonatkozó - bizonyítást figyelembe venni.

A fellebbezés vitatta az elsőfokú ítéletben megállapított perköltség mértékét is annak eltúlzottságára való hivatkozással. Utalt a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésére és kifejtette, hogy a felperes többször módosított kereseti kérelmében meghatározott legmagasabb követelés közel felét találta alaposnak az elsőfokú bíróság, mégis figyelmen kívül hagyta a Pp. ez esetre vonatkozó szabályát a perköltség

megállapítása során.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes meghaladó keresetét elutasító rendelkezése, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette.

Fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú ítéletnek a felperes meghaladó keresetét elutasító rendelkezése, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla nem érintette.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló érdemi döntést hozott. Jogi indokait a Fővárosi Ítéltábla mindenben osztotta, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel azok közül az alábbiakat hangsúlyozza.

Mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértést nem látott megvalósulni.

Alapítván hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a perbeli esetben egységes kényszerű pertársaság állt fenn a V... Kft. és az alperes között, tehát a jogvita elbírálásához valamennyi érdekelt fél perbenállása szükséges lett volna.

A Pp. 51. §-a szerint több felperes együtt indíthat pert, illetőleg több alperes együtt perelhető, ha:

a) a per tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, vagy ha a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjedne;

b) a perbeli követelések ugyanabból a jogviszonyból erednek;

c) a perbeli követelések hasonló ténybeli és jogi alapból erednek, és ugyanannak a bíróságnak az illetékessége a 40. § rendelkezéseinek alkalmazása nélkül is mindegyik alperessel szemben megállapítható.

A Pp. 52. § (1) bekezdése értelmében az 51. § a) pontja alá eső pertársaság esetében bármelyik pertárs perbeli cselekményei - az egyezséget, az elismerést és a jogról való lemondást kivéve - arra a pertársra is kihatnak, aki valamely határidőt, határnapot vagy cselekményt elmulasztott, feltéve, hogy mulasztását utóbb nem pótolta; míg a (2) bekezdés szerint ha az 51. § a) pontja alá eső pertársak cselekményei vagy előadásai egymástól eltérnek, a bíróság azokat a per egyéb adatait is figyelembe véve bírálja el.

Pertársaság akkor keletkezik, ha több felperes együtt perel (felperesi pertársaság) vagy ha több alperest együtt perelnek (alperesi pertársaság). A célszerűsége túl vannak olyan esetek, amikor a pertársaságot a kényszerűség hozza létre, mert az együttes elbírálás elkerülhetetlen. A bírósági gyakorlat és a jogirodalom általában a kényszerű pertársaságot a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes pertársasággal, míg a nem kényszerűségből létrejött pertársaságot a b) és c) pont szerinti egyszerű pertársasággal azonosítja. A kényszerű pertársaság leggyakrabban előforduló esetei azok, amikor valamilyen jog egy személyt több személlyel szemben, vagy több személyt egy személlyel szemben osztatlanul illet meg. Ilyenkor a felperesi vagy az alperesi pertársaság hiánya a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításához, illetve a per megszüntetéséhez vezet, erre helytállóan

hivatkozott az alperes a fellebbezésében. Arra azonban tévesen hivatkozott, hogy a perbeli esetben egységes pertársaság állt fenn a V... Kft. és az alperes között. A peres felek jogvitája ugyanis a V... Kft. perbenállása nélkül is elbíráható volt. A felperes a Kft. ügyvezetőjével, N... E...val, 2010. július 8-án abban állapodott meg, hogy a felperes által végzett webshop készítésével kapcsolatos munkák ellenértékét és a részére végzett könyvelési munkák ellenértékét egymással szemben elszámolják, mely elszámolás eredményeképpen állapították meg, hogy az alperes a felperesnek még 80.000 forinttal tartozik. Ez a megállapodás azonban nem befolyásolta annak tényét, hogy a felperes felé fennálló tartozás kötelezettje továbbra is az alperes maradt, a megállapodásban ugyanis nem szerepelt tartozásátvállalás. Ebből eredően a felperest megillető hátralékos szerzői jogdíj kötelezettje továbbra is kizárólag az alperes maradt, nem sértett ezért eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor nem hívta fel a felperest a V... Kft. perbeállítására, illetve ennek hiányában nem rendelkezett a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításáról.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem valósult meg a fellebbezésben sérelmezett másik eljárási szabálysértés sem. Az elsőfokú bíróságnak nem áll fenn arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a felet ellássa a fellebbezésben hiányolt tájékoztatással. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a bizonyítékokat a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. Ennek során, a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt arról, hogy melyeknek tulajdonít jelentőséget a jogvita elbírálásakor. A Pp. 7. §-ának (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettség pedig a jogi képviselő nélkül eljáró fél irányában terheli a bíróságot, míg az alperes a perben jogi képviselővel járt el.

Mindezek következtében az elsőfokú eljárás megismétlésére okot adó eljárási szabálysértés nem volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a peres felek között az Szjt. hatálya alá tartozó felhasználási szerződés jött létre, amely azonban a jogszabályban előírt alakszerűség elmulasztása miatt érvénytelen. Mivel annak teljesítését a felek megkezdték, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan járt el annak hatályossá nyilvánításakor. Az ennek következtében felmerült elszámolás tekintetében megfelelően indult ki a felperes 2009. október 23-ai elektronikus levelében foglalt 300.000 forint összegű ajánlatból, amelyből az alperes igazoltan 150.000 forintot kifizetett. A peren kívül megejtett beszámítás eredményeképpen a 150.000 forint tartozásból a felperesi cég részére végzett könyvelés díját 70.000 forintban elszámolták. A nem vitatott peradatok szerint a felperes és V... Kft. peren kívül megállapodtak, és ennek eredményeként a 150.000 forint tartozásból a felperesi cég részére végzett könyvelés díját 70.000 forintban elszámolták.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy az alperes további könyvelési szolgáltatás ellenértékének elszámolására irányuló beszámítási kifogása a perben nem volt érvényesíthető, mert a beszámítani kért összeg a felperes és a perben nem álló V... Kft. közötti jogviszonyból ered, az alperes pedig nem igazolta, hogy a követelést a Kft. rá engedményezte volna.

Mindezek következtében megalapozottan döntött, amikor a tartozásból még fennálló 80.000 forint tőke és annak törvényes késedelmi kamatának megfizetésére kötelezte az alperest.

A perköltségről szóló elsőfokú ítéleti rendelkezés is megfelelt a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésében írtaknak, annak megállapítása során ugyanis az elsőfokú bíróság értékelte a részleges pernyertesség arányát és a felek által előlegezett költségek összegét.

A kifejtettek következtében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett

részét nem érintve annak fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

, 2015. november 19.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: